

Predsednik o nadaljnjih načrtih - Obnovitev zvez z Rusijo

PRETEKLO NEDELJO STOPI L. PREDSEDNIK ČETRTIČ V STIK Z AMERIŠKIM L. JUDSTVOM POTOM RADIO. — ORISAL DOSEDANJE DELO IN POJASNIL NADALJNE NAČRTE. — NA DELU ZA ZDRAV DENARNI SISTEM.

Washington, D. C. — Četr-
tič, odkar je prevzel krmilo A-
merike, je predsednik Roosevelt
stopil po zraku v stik s svojimi
sodržavljani in jim potom radio
orisal načrt, ki ga ima vlada v
svojem bodočem delu za preob-
novo dežele. V nedeljo zvečer je
imel ta svoj četrti govor. Kakor
njegovi prejšnji govori, je bil
tudi ta globoko zamišljen in je
veliko pripomogel, da se preže-
nejo dvomi, ki so se pričeli zad-
nje čase pojavljati glede učinko-
vitosti vladnega dela.

Predsednik je najprej na
kratko naštel, kaj se je vse sto-
rilo v času, odkar je v Ameriki
nova vlada. V mesecu marcu, je
dejal, je bilo okrog 13 milijonov
brezposelnih. Tekom teh mese-
cev do zdaj, je dobilo delo okrog
štirih milijonov oseb. To pa še
nikakor ni dovolj. Z delom ki se
je izvršilo do zdaj, ni še zadovo-
ljen niti on sam, niti ljudstvo.
Imamo še dolgo pot, predno bo
končano celotno delo, vendar na
tem potu smo in cilj bomo dose-
gli in zgradili bomo iz Amerike
novo stavbo; ta stavba pa ne bo
dom denarnih mešetarjev niti ne
beračev, marveč mora biti dom
večjega blagostanja in bivališče
zdravega ekonomskega življenja.
Pri graditvi tega doma je mož-
no, da se bo kje napravila kak-
a zamuda, a delo se bo kljub temu
nadaljevalo.

Pereče vprašanje glede denar-
ja, o katerem se je toliko razmo-
trivalo zadnje mesece, je pred-
sednik v svojem govoru dobro
obdelal. Iz njegovih besed se vi-
di, da nima namena, da bi se na-
gnil na to ali na drugo skrajnost.
Sledil ne bo niti tistim, ki za-
hitevajo, da se de izvede denar-
na inflacija na ta način, da se
izdajo novi bankovci brez pod-
lage, in tudi ne tistim, kateri za-
govarjajo trd denarni sistem,
kakoršen je bil v veljavi, predno
se je opustil zlati standard. Ako
bi se zdaj izvedla inflacija, bi
to pomenilo toliko, kakor posta-
viti voz pred konja, namreč de-
lati ravno obratno, kakor bi bilo
pravično.

Načrt vlade je, kakor je dejal
predsednik, najprej zvišati cene
življskim potrebščinam in na-
to šele znižati vrednost dolarja,
da bo njegova cena odgovarjala
razmeram. Predsednik se je že
večkrat prej izrazil, da je pri
zviševanju cen njegov cilj viši-
na, ki so jo imele v letu 1926.

Kakor hitro bodo dosežene te
cene, se bo podvzelo ostalo, nam-
reč urediti vrednost dolarja. To
se bo zgodilo na ta način, da se
bo znižala množina zlata v dolar-
ju, na kar se bo cena dolarju
stalno določila. Ta nova vred-
nost pa ne bo tako neodvisna in
trda, kakor je bila nekdanj prej,
marveč bo ostala v stalnem rav-
notežju s prevladujočimi cenami
potrebščin. Novi dolar, ki ga
ima predsednik v mislih, bo o-
stal v tako stalnem sorazmerju s
cenami, da "ne bo izpremenil
svoje kupne moči in moči za pla-
čevanje dolgov tekom cele bo-
doče generacije."

Kako se namerava doseči ta

POGAJANJA Z RUSIJO

Predsednik predlagal, naj bi
se s sovjetsko Rusijo pričela
pogajanja. — Sovjeti spre-
jeli predlog.

Washington, D. C. — Kon-
cem preteklega tedna je pred-
sednik Roosevelt objavil, da je
v delu načrt, da se obnove za-
dovoljive zveze s sovjetsko
Rusijo. Predsednik je v tem o-
ziru poslal v Moskvo brzojav-
nim potom 10. oktobra poseb-
no spomenico, v kateri je pred-
lagal, da bi se otvorila poga-
janja med obema vladama. Te-
kom enega tedna je sovjetska
vlada razmislila o predlo-
gu in pretekli teden je nato
povabilo sprejela. V Washing-
ton bo prispel sovjetski komi-
sar za zunanje zadeve, M. M.
Litvinov, in sicer v najkrajšem
času.

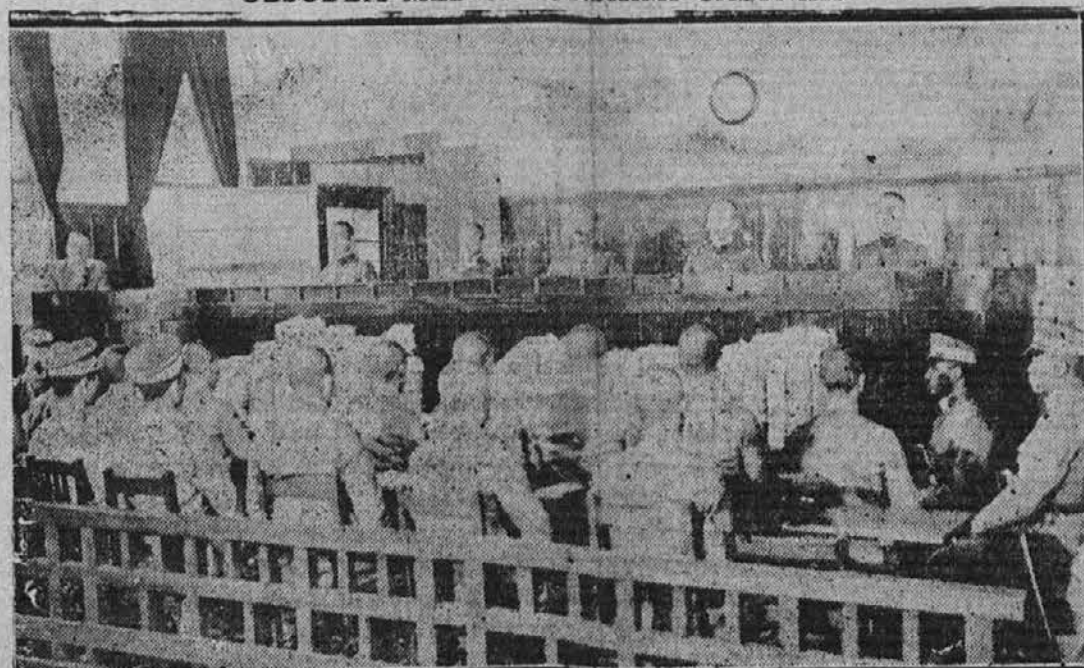
Predsednik se je izrazil, da
se ne namerava takoj pogajati o
priznanju sovjetske Rusije,
marveč ta pogajanja bodo v
prvi vrsti o tem, da se izgladi-
jo, nasprotstva, vsled katerih
sta živela ločeno drug od dru-
gega ta dva velika naroda sko-
zi celih 15 let.

NOVE VRSTE PADALO
Amsterdam, Nizozemska. —
Znani nemški avijator H. S.
Appell je pretekli teden javno
preizkusil svoj novi izum, nam-
reč padalo, s katerim se more iz
razmeroma nizke višine varno
pristati. Letalec je skočil iz ae-
roplana s tem padalom iz višine
samo 600 čevljev. Tekom prvih
80 čevljev padanja se je padalo
razvilo popolnoma in Appell je
pristal rahlo in varno.

BREZUMNA VOZNA SE
KONČALA S SMRTJO
Chicago, Ill. — V petek zve-
čer je neki avto vozil skozi pro-
metno križišče Belmont, West-
ern in Clybourn ave. proti re-
di luči. Policist, ki je stal tam-
kaj, je skušal avto ustaviti s pi-
skanjem, a ta je ne oziraje se na
ničesar, drvel naprej; poleg
tega je bil tudi brez luči. Poli-
cist je bil mnenja, da ima gotovo
opraviti s kakimi roparskimi
banditi, in je oddal dva strela
proti avtomobilu. Posledica je
bila usodna. Nekega moškega, ki
je sedel v njem, je strel zadel
smrtno, drugega pa ranil. V av-
tomobilu so se vozili štirje moški
in dve dekleti.

dolar, predsednik ni razložil.
Domneva pa se, da se bo to ure-
dilo potom izključno ameriškega
sistema, ne oziraje se na tuje-
zemstvo. S tem, da je zlato pre-
povedano izvažati ali ga imeti v
privatni posesti, bo vlada lahko
sama določevala njegovo ceno.
Posebni vladni sklad bo pa slu-
žil v ta namen, da bo vlada po-
tom kupovanja in prodajanja
zlata vzdrževala dolar na pri-
merni višini z ozirom na tuje-
zemске valute.

OBSODBA MED JAPONSKIMI ČASTNIKI

Przori v vojaškem sodišču v Tokio, Japonska, ko je bilo nedavno obsojenih enajst armad-
nih častnikov na štiri leta ječe, ker so bili zapleteni v zaroto, v kateri je bil umorjen lansk-
leto bvi min. predsednik Inukai.

NADALJEVA- NJE RAZSTAVE

Predsednik želi, da se svetovna
razstava nadaljuje.

Chicago, Ill. — Kakor zna-
menja kažejo, se bo svetovna
razstava nadaljevala še pri-
hodnje leto. Ako se bo le mo-
gel izdelati tozadevni potrebni
načrt, se bo ponovna otvoritev
drugo leto izvršila. Da se res-
no razmisli o tem načrtu, je
veliko pripomoglo pismo pred-
sednika Roosevelta, ki ga je
poslal načelniku razstave. V
tem pismu je predsednik po-
vdarjal, da vlada splošna za-
hleva po ponovni otvoritvi in
da so se tudi že njemu izrazile
o mnogih strahih želje v tem
smislu.

ZDRAVNIKI BODO OGLA-
ŠEVALI

Chicago, Ill. — Zveza zdrav-
nikov okraja Cook je imela pre-
tekli petek zvečer zborovanje,
na katerem je sprejela resoluci-
jo, da se smejo zdravniki poslu-
ževati plačanih oglasov v listih,
v katerih se naj obvešča javnost
o zmožnostih in zanesljivosti
zdravnikov v praksi. Druga re-
solucija pa zahteva, da se mora-
lo splošne cene za zdravniško
oskrbo znižati. Ta okrajna zve-
za zdravnikov je bila organizirana
pred nekaj meseci, in sicer
od zdravnikov, ki so izstopili iz
chicaške zdravniške zveze.

VZNEMIRJENJE VSLED
PREPOVEDI UVOZA PIJAC

Pariz, Francija. — Prepoved
uvoza pijac, ki jo je izdal pre-
tekli teden predsednik Roose-
velt, je silno razburila Francijo,
predvsem pa še trgovce s pija-
čami. Odposlali so namreč že
čez milijon zabojev šampanja
na Bermundo, kjer naj bi poča-
kal preklica prohibicije v Ame-
riki. Vsi stroški, ki so jih imeli
s tem, bodo izgubljeni, ako pre-
poved ne bo preklicana.

DOVOLJ IMA RUSKEGA
"RAJA"

Pariz, Francija. — Semkaj
je prispel 17 letni Wm. Gedritis,
sin nekega chicaškega komuni-
sta, in se priglasi pri ameri-
škem konzulatu, naj mu pomaga,
da pride domov. Dečko ima nam-

KRIŽEM SVETA ODLOČNI KORAKI

— Pariz, Francija. — Min.
predsednik Daladier je opozoril
parlament, da bo morala
Francija tekom šestih tednov
uvesti inflacijo, ako se ne bo
med tem časom ukrenilo, da se
izenači proračun, ki izkazu-
je velik primanjkljaj.

— Milan, Italija. — Neki tu-
kajšnji list, ki je Mussolinijevo
glasilo, se je pretekli teden
skrajno zasmehljivo izrazil o
bivšem avstrijskem prestolona-
sledniku Otonu, češ, da ima
"okamenelo" možgane in mu
je kot Habsburžanu nemogoče,
razumeti fašizem.

— Berlin, Nemčija. — Hit-
lerjeva vlada je izdala odred-
bo, po kateri se znatno zniž-
uje dohodninski davek za očete
z velikimi družinami, da s tem
pospešuje porast prebivalstva.
Za vsakega prvih štiri otrok
bo popust na davkih po 15 od-
stotkov, za vsakega nadaljnje-
ga pa po 30 odstotkov.

KUBI ZOPET GROZE NE-
MIRI

Havana, Kuba. — Tukaj se
zopet pripravlja, da ponovno iz-
bruhne. Vojaštvo zaseda in obo-
ružuje važnejše točke v mestu in
s strehe predsedniške palače štr-
le strojne puške okrog in okrog.
Hoteli in restavrant se pa oblo-
žujejo z velikimi zalogami živil,
da ne bodo zopet v pomanjkanju,
kakor so bili pri zadnjih nemi-
rih. — Kaj je pravi vzrok, da se
pripravlja vojaštvo, se ne more
vedeti. Od nekaterih strani pri-
hajajo poročila, da se pripravlja
generálna stavka, od drugih
strani pa zopet, da bo izbruhnil
nov upor proti sedanji vladi. Te-
ga baje snuje bivši predsednik
Machago; zelo aktivni pa so tu-
di komunisti.

"Amerikanski Slovenec" vodi
kampanjo proti depresiji. po-
magajte mu!

reč v žepu celih \$1.10. Prišel je
iz Rusije, kamor ga je poslal oče
pred dvema letoma v svrhu šola-
nja. Naveličal pa se je življenja
v Rusiji tako, da se je ob zad-
njem sklepu šolskega leta odpra-
vil preko mae in je po dolgem
potovanju končno prispel sem-
kaj. Pravi, da je sit sovjetskega
"paradiža".

Avstrijska vlada kroti hitler-
jevske nazije.

Dunaj, Avstrija. — Avstrij-
ska vlada je nastopila proti
propagandi od strani hitlerjev-
skih nazijev na najskrajnejši
način. Da prepreči ponavljanje
če se demonstracije, je dala
policiji naročilo, naj brezobzir-
no strelja, kjer bodo naziji za-
počeli kakke nemire. To naroči-
lo je bilo izdano policiji v pro-
vinci Vorarlberg, v mestu
Dornbirn, in se glasi, naj se
vsakogar ustrel, ki se na po-
velje ne bo ustavljal.

INSULL DRUGIČ PRED SO-
DIŠČEM

Atene, Grčija. — Ameriški
magnat Samuel Insull je bil pre-
teklo soboto drugič postavljen
pred sodišče, da odbije zahtevo
ameriške vlade proti njegovi
izročitvi ameriškim sodiščem.
Prvič, ko je bil postavljen pred
sodišče, pred več meseci, je In-
sull zmagal in Grčija ni dovo-
lila, da bi bil odpravljen v Ame-
riko. Ponovno pa so zdaj ameri-
ške oblasti vložile tožbo proti
njemu in sicer na podlagi sle-
parstva, ki ga je izvršil pri u-
pravljanju svojih podjetij.

OPROSTITEV KRŠILEV
PROHIBICIJE

Columbus, Ohio. — Tukajšnji
governor se je izrazil, da bo brž-
kone pomilostil tiste kaznjence,
ki sede v ječah samo zaradi kr-
šitve suhaške postave, ako nam-
reč niso nič drugega zagrešili.
Proglasila pa se ne bo splošna
pomilostitev, četudi bo preklican
18. amendment, marveč oprošča-
li se bodo kaznjenci posamezno.

NEMČIJA ODPRAVLJA
KAZNILNA TABORIŠČA

Berlin, Nemčija. — Kakor se
poroča iz uradnih krogov, se po-
lagoma odpravljajo takozvana
koncentracijska kaznilniška ta-
borišča, ki so jih ustanovili na-
ziji, in se bodo v doglednem ča-
su popolnoma opustila. Večina
delavcev, ki so bili tamkaj zapri-
ti iz političnih motivov, je ha-
je že oproščena, in v zaporih so
samo še politični voditelji in pa
zločinci.

Iz Jugoslavije.

POLOŽAJ PREMGOVNE PRODUKCIJE V SLOVENIJI SE
NEKOLIKO IZBOLJŠAL, TUDI DELAVCEV JE VEČ NA
DELU. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE, NE-
SREČE IN NEZGODE IZ STAREGA KRAJA.

Izboljšanje v premgovni in-
dustriji

Ljubljana, 4. okt. — Kakor
je bilo pričakovati, se je polo-
žaj v premogarski industriji v
Sloveniji nekoliko izboljšal.
Povečanje produkcije se je si-
cer le malo izboljšalo, vendar
je pričakovati boljših dni. Iz-
boljšanje se pozna že polago-
ma od meseca julija dalje. Za
mesec julij znaša namreč letoš-
nja produkcija znatno večje ko-
ličine od lanske, medtem ko je
bila produkcija premoga v junij-
ju letošnjega leta celo za 14%
manjša kakor lani. Enako ka-
kor produkcija, se je dvignila
tudi skupna prodaja premoga
in sicer za nekoliko več kakor
tri odstotke od lanske, v juniju
je pa bila za celih 9% za lan-
sko. Tudi železnice so pričele
letos bolj kupovati premog kot
so ga lansko leto. — Kljub te-
mu znamenju izboljšanja, je pa
letošnja produkcija premoga v
prvih sedmih mesecih za celih
13% manjša kot je bila lani. To
pa zato, ker je bilo letos spo-
mladi veliko rudarjev odpusče-
nih. Z mesecem avgustom se je
nazadovanje premogarskih de-
lavcev ustavilo in se celo za
malenkost povečalo. Povečalo
se je tudi število nadnic (ših-
tov), a še ne doseže lanskih.
Vsporedno s tem, je seveda tu-
di zaslužek rudarskega delav-
stva letos za 10 milijonov dinar-
jev manjši od lanskega. Vsemu
premogovnemu delavstvu v
Sloveniji je bilo od začetka le-
tošnjega leta do konca julija
izplačano 38.3 milijona Din na
mezdah.

Poizkušeni atentat na zagreb-
sko železnico

Dne 29. sept. zjutraj je našel
železniški čuvaj pri pregledova-
nju proge pod želez. tračnica-
mi blizu postaje Rajhenburg,
dve železni škatlji. Vsaka škat-
lja je tehtala nad dva funta.
Na škatljah je bila rdeča etike-
ta z mrtvaško glavo in označbo
teže ter število. Škatlji sta bili
tako odpravljeni in posebna
komisija ki ju je pregledala, je
ugotovila, da sta bila to peklens-
ka stroja tujega izvora, ki se
vnameta z udarcem na kapico.
Če bi bil vlak zadel na to raz-
strelivo, bi se lahko zgodila ve-
lika nesreča in bi bilo gotovo
več nedolžnih žrtev.

Nesreča ali uboj

Iz Pilštajna poročajo, da so
pred kratkim potegnili iz zelo
narastle Bistrice 80-letnega
Martina Kolarja, posestnika na
Drenskem rebru. Večer pred
tem je šel s Kozjega. Kako je
prišel v vodo, v kateri je utonil,
ni nič znanega. Pri raztelese-
nju so zdravniki našli na vratu
sumljive znake, iz katerih so
sklepali, da je starček umrl na-
silne smrti. Zapri so tudi dva
osumljena fanta, vendar goto-
vega ne vedo nič.

SIRITE AMER. SLOVENCA

Hiše se podirajo

V strugah voda počasi upa-
da. Voda je pa spodjedla mno-
gim hišam temelje in zrahlja-
la zidovje. Tako poročajo, da
se je sesula 29. septembra hiša
posestnika Franca Noseta iz
Kolenčje vasi. To je že 23. ob-
jekt, ki ga je voda zrušila v
Strugah.

Stražnika so napadli

Stražnik Andrej Vodopivec,
stanujoč na Viču, je miril neke
ponočne razgrajče na Tržaški
cesti. Ti so ga napadli in ga ta-
ko obdelali, da je moral iskati
pomoči v bolnici.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Fran-
čiška Smerdu, ena najstarejših
mariborskih meščank stara 92
let. — V Ljubljani je umrl Ma-
rio Dobrila, priznan gospodar-
ski strokovnjak star 51 let. —
V Marenbergu je umrla Marija
Drofenik, roj. Plotsch, bivša
posestnica in gostilničarka.

Prijazen ječar

Ječar zaporov ptujskega okr-
sodišča v Ptuj je bil na do-
pustu. Nadomestoval ga je so-
dni sluga neki Lojze K. Sluga
Lojze je bil do jetnikov toliko
usmiljen, da jih je spuščal ven
in hodil z njimi v gostilne, kjer
so pili. Enemu jetniku je celo
posodil svoje kolo, da se je ta
odpeljal domov, odkoder je še-
le drugi dan prišel nazaj v ke-
ho. Prijaznemu in "usmiljene-
mu" ječarju so seveda dali o-
kusiti kako prijetno je sedeti
in bo sedel mesec dni.

V mlako je skočila

Z namenom, da se usmrti je
šla od doma Rozalija Rus, žena
kovača od Sv. Miklavža na
Dravskem polju. Po naporem
iskanju so jo miklavžki občani
res našli v mali mlaki nedaleč
od izvira potoka, ki teče pod
Sv. Miklavžem. Ženska je oči-
vidno toliko časa tiščala glavo
v vodi, da se je zadušila, ker
je bil zadnji garnji del glave,
hrbta in ostalega telesa na-
ravnost iz vode.

Ribe je lovil, pa je vlovil kačo

V vasi Bukevje pri Samboru
se je sin posestnika Rubiniča
kopal v potoku in lovil ribe. Ko
je prilezel iz vode, je opazil na
skali veliko strupeno kačo. —
Vsled se je pa na bližnji ka-
men, kamor se je priplazila
baza, ki ga je trikrat pčila v
racc. Fant je namreč zaspal.

Obsojen

Na šest let robije in trajno
izgubo častnih državljskih
"pravice" je bil pred maribor-
skim sodiščem obsojen 39letni
vinčar Anton Šiško iz Rjave.
Obdolžen je bil, da je prizade-
jal svojemu svaku, mlademu
posestniku Ludviku Tošu od
Sv. Andraža smrtno poškoibo,
kateri je Toš podlegel.

AMERIKANSKI SLOVENEK
The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
 Ustanovljen leta 1891.
 Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.
 Established 1891.
 Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
 Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Phone: CANAL 5544

Naročnina:
 Za celo leto \$5.00
 Za pol leta 2.50
 Za četrt leta 1.50
 Za Chicago, Kanada in Evropo: \$6.00
 Za celo leto 3.00
 Za pol leta 1.75
 Za četrt leta 1.75

Subscription:
 For one year \$5.00
 For half a year 2.50
 For three months 1.50
 For Chicago, Canada and Europe: \$6.00
 For one year 3.00
 For half a year 1.75
 For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Čudna so pota politike

(Konec.)
 V Londonu in Parizu so diplomatje besneli od jeze, toda le za kulisami, v javnosti in pred Japonci pa so ohranili lep, prijazen obraz lisičjega tipa. Japonci so odšli iz Zeneve, svoje načrte v Aziji izvajajo. Kar so smatrali, da jim je za enkrat potrebno vzeti Kitajcem, to so vzeli in to čisto sami po svojem načrtu urejujejo. Še več: na svoj prapor so zapisali z odločno gesto doktrino "Azijo Azijcem".

Ta slučaj je pustil za seboj svet razdeljen v dva bodoča politična in gospodarska dela: Evropo Evropecem in Azijo Azijcem!

V tej politični preobliki tiči kolikor toliko tudi vzrok sedanje svetovne gospodarske krize. Evropa in Amerika sta izgubile važen in obširen trg na Kitajskem in neurejene politične razmere v Indiji k temu prispevajo velik del vzroka za gospodarsko polomijo na svetu.

Toda pustimo za enkrat vprašanje trgovine in prosperitete na strani. Sledimo temu, kaka politična pota sedaj ubirajo Angleži in Francozi, ki imajo kontrolo nad Ligo narodov in kontrolo nad vso svetovno politiko.

Po sporu z japonsko diplomacijo v Zenevi, so v Parizu naenkrat odprli okna v svoji politični hiši. Odprli so jih na strani Rusije, na kateri so jih imeli celo desetletje trdno zaprte. Naenkrat so se začeli vršiti prav prijazni sestanki med ruskim zunanjim ministrom, komisarjem Litvinovom in francoskimi državnimi predstavniki. Kar naenkrat je svet zvedel, da je bivši francoski premier posetil Moskvo, kjer so se vršili prav prijazni prijateljski pogovori med zastopniki sovjetov in Herriotom. Sklenile so se razne tajne pogodbe za dobavo vojnega materiala in drugih izdelkov. Vse to kar naenkrat. Iz Pariza pa vodijo še druge niti in sicer v Varšavo, Prago, Bukarešto in Beograd. Vse te male države, ki se zbirajo v mali antanti, so podpisale nekatere nenapadne pakte z Rusijo. Umevno je, da ne same od sebe, marveč po migljaju iz Pariza. Ko vidimo vse to, vidimo, da se je politična oblika sveta na mah spremenila in svetovna politika je v čisto novih tokih.

Zakaj in čemu tako? Kdo to razume? Naprej prerokovati je težko. Toda včasih pa le kažejo razna znamenja na dogodke v bodočnost. Eno je gotovo, da to sprizajenje z Rusijo od strani zapadne antante ni prazno in brez podlage. Saj je zapadna Evropa Rusijo do večera odločno odklanjala. Danes pa občujejo z njo z vso navidezno prijaznostjo. Odkod ta sprememba?

Podlaga tej spremembi bo najbrž v tem, ker je Japonska obrnila hrbet zapadni antanti in postala s svojo imperialistično politiko "a loose danger horse" v Aziji. Angleži in Francozi sami bi ne imeli preveč radi oprava z Japonci. Vojskovati se ni prijetno in se ne eplač a. Treba je najti drugih potov, s katerimi pride do ponižanja Japoncev. Kje so ta pota?

Rusija meji v Sibiriji na Mandžurijo in ima baš zadnje čase obilo opravkov z japonskimi imperialisti, ki skilijo po Vladivostoku in vzhodnem delu Sibirijskega morja, da si osvoje vsa ribiška morja in vode v tem delu sveta. Kakor izgleda, ne bo nič lažjega za zvito zapadno antanto kakor to, da se s spretnim diplomatičnim podpihovanjem pripravi Rusijo in Japonsko na

spopad. Obe imata svoje vzroke. Rusija je sicer oprezna, ker ve, da ima opraviti z močnim nasprotnikom Japoncem. Toda zapadna Evropa, Angleži in Francozi, ter povrhu še Amerikanci, se tej približujejo in ji bodo v takem slučaju nudili moralno in materialno pomoč. Zakaj? Zato, ker jim bo to v korist, če se poniža japonsko prevzetnost na vzhodu, katera sedaj ovira njihovo trgovino na Daljnem vzhodu. Torej zakulisna politika te prijaznosti napram Rusije bo, Rusi naj grejo po kostanj v žerjavico. Posledice pa bodo, naj zmagata eden ali drugi, saj zapadni antanti ni škoda ne Slovanov ne Japoncev, oslabilo bo do silno za več desetletij obe, tako Japonsko kakor Rusijo. Ponižan bo s tem boljševidem in ponižan japonski imperializem. Antanta bo potem imela lahko nalogo podjarmiti gospodarsko in politično obe.

Lahko je, da se motimo v tem prerokovanju, toda, kdor pozna politična pota političnih kramarjev Angležev in Francozov, si druge sodbne ne more delati kakor te, ki smo jo omenili. Vprašanje in zanimivo bo pri vsem tem le to, v koliko se bo diplomaciji zapadne antante posrečilo v tem oziru speljati na led sedanje ruske državniške.

Slovanom se približajo Germani in Romani le tedaj, kadar nas potrebujejo. Drugače se pa Slované prodaja in zastavlja, kakor to kažejo ugodnosti Londonu in Parizu.

Vsa dosedanja zgodovina to jasno potrjuje.

BIRMA V SLOVENSKEM CERKVI

Milwaukee, Wis.

Preč. nadškof Samuel Strich nam je izdelal načrt za jesensko birmovanje po milwauskih župnijah. Birmovanje se bo vršilo po vseh cerkvah večinoma v večernih urah.

Tudi mi Slovenci v Milwaukee smo dobili sporočilo od preč. nadškofa, da se bo vršila sv. birma v naši slovenski cerkvi sv. Janeza Evangelista v torek večer, 28. novembra ob pol osmi uri. — Da ne bo kateri pozabil na ta dan, naj že sedaj napravi v svojem koledarju pred tem datumom križ, ki naj ga opominja, kaj bo ta dan v slovenski naselbini.

Opozorja se na vse tiste starše, ki imajo otroke za birmo, naj jih nemudoma pripeljejo, da se upišejo v seznam birmancev in jih potem tudi redno pošiljajo h krščanskemu nauku, da se bodo do tedaj dovolj naučili in bodo pravilno odgovarjali na vprašanja prečastitega g. nadškofa. — Ker je čas do birmе kratak in otroci se imajo dovolj veliko učiti o tem zakramentu, je, starši, vaša dolžnost, da jih boste redno pošiljali h krščanskemu nauku.

Vsled tako pozne birmе je med nekaterimi našimi farani veliko godrnjanja. Pripomniti pa moram, da ni to moja krivda, kakor to morda mnogi sodijo. Cerkveni odbor je odločil na svoji seji 11. julija, da bi bila birma meseca septembra. S tem poročilom, oziroma prošnjo sem šel do preč. nadškofa takoj. Preč. nadškof mi je obljubil, da bo prišel birmovat, ni pa vedel povedati kdaj, ker kakor je rekel, še ni imel vredenega programa o letošnjem jesenskem birmovanju.

— Ze smo mislili, da letos ne bodo delili več zakramenta sv. birmе po milwauskih župnijah, ker je nastopilo že precej hladno jesensko vreme, pa smo presenečeni dobili njegovo sporočilo, da

bo pri nas sv. birma 28. nov., kakor je že zgoraj omenjeno.

Mnogi se čutijo nezadovoljne in godrnjajo nad menoj, zakaj pustim, da je v slovenski cerkvi birmovanje tako zaostalo. Tem bi jaz rekel to, da nismo mi nič več, kakor so druge župnije in se moramo glede tega popolnoma ukloniti našemu nadpastirju in izpolniti njegova navodila. Zato farani, ne vznemirjajte se radi tega. Vzemite vse to za dobro in ne sodite me krivično. Čutim se užaljenega, ker bi rad ustregel vaši želji in sem imel tudi namen doseči izpolnitev želje cerkvenega odbora, pa žalibog nismo bili uslišani.

Preden zaključim moje besede me veže dolžnost, da se zahvalim našim katoliškim ženam, ki so se v tako velikem številu vpisale v društvo Krščanskih žena in mater ter s tem po številu prekosile moze in mladenice. — Pa tudi našim možem gre zahvala, ker so se tudi oni odzvali v lepem številu in se vpisali v dr. Najsv. Imena. — Vsem skupaj izrekam zahvalo, da niste pozabili klicev misijonarja in želim, da bi vsi ostali zvesti svojim obljubam do smrti.

Moja prošnja in želja do vas vseh faranov je, da vsi tisti, ki še niste pristopili k enemu ali drugemu zgoraj imenovanemu katoliškemu društvu, da to sedaj v kratkem napravite, ker drugi mesec bo cerkveni sprejem pred oltarjem. Kdor se bo do takrat dal vpisati, bo po cerkvenih obredih sprejet in bo postal član tega društva do smrti. Potrudite se torej vsi, da bo vaše število častno zastopano v omenjenih društvih in boste s tem pokazali da so milwauski Slovenci dobri katoličani.

Rev. L. Gladek.

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas drži, da se razkropljeni med tujci, ne izgubimo med njimi. — Rev. J. Černe.

SMRTNA KOSA V SHEBOYGANU

Sheboygan, Wis.

Pravijo, da je smrt navadno takšna, kakršno je življenje. Resnico tega pregovora smo videli v naši naselbini z lastnimi očmi: V nebesa je odšel po zasluženem večno plačilo mož, ki mu vera ni bila samo fraza ampak smoter življenja. Ta mož je bil John Bernot.

Rojen je bil v Gornji Lašni blizu Kamnika. V Sheboyganu je živel nekaj nad 11 let — od časa, kar se je poročil z Mary Govek. Ta je doma v Rešici, Savinjska dolina. Imata dva otroka: Alberta, starega 10 let in sedemletnega Johna. Pred svojo poroko je bil rajni zaposlen sedem let v zavodu sv. Neže, kjer so ga sestre radi skrbnega gospodarstva zelo cenile.

Svoji družini je bil J. Bernot dober oče. Dokler je mogel delati, ji je služil vsakdanji kruh. Nikoli ni zapravil. Verske dolžnosti je vestno vršil in pošiljal svoja dva otroka v katoliško šolo. Njegov ideal je bil včasih nove sv. maše svojega najstarejšega sina. Pripravljen je bil v dosego tega namena žrtvovati vse. Pa ni bila volja božja tako. Poklican je bil po plačilo v najljepši življenjski dobi, primerna mlad. Previden z vsemi sv. zakramenti in z Marijinim imenom na ustanicah je vdano in tiho, skoro neopazeno odšel v boljše domovino 2. oktobra. Pogreb je bil 5. okt. Vsi ga pogrešamo in mu želimo, da počiva v miru. Njegovi družini pa naše sožalje!

Svojemu prijatelji v spomin!
 Rev. J. Černe.

TO IN ONO

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da se je pojavil v Kašgarju dr. Nils Ambolt, član ekspedicije Svena Hedina v Azijo, ki je blodil zadnjih osem mesecev po Turkestanu in so ga že smatrali za izgubljenega;

da se navzlic toliko hvalisani motorizaciji sodobnega prometa konj na Švedskem vedno močnejše uveljavlja in da je danes v prometu 20 odstotkov več konj kakor pred nekaj leti;

da se je omožila v Bruslju pravnikinja ruskega pesnika Puškina, z imenom Natalija Puškin. Za moža je vzela ruskega emigranta barona Grävenitza;

da trpijo angleška podeželjska mesta silno pomanjkanje vode, ki je nimajo niti toliko, da bi lahko napolnili svojo živino. Kmetje prodajajo živali za vsak denar, samo da jo očvrta pogina zaradi nedostajanja vode.

ČE NE MOREŠ ZASPATI
 Najpreprostejše, obenem učinkovito in zdravju koristno sredstvo za uspanje je naslednje:

Preden ležemo, se postavimo k odprtemu oknu in prične mo počasi globoko dihati, dokler ne opazimo, da so se na-

peti žilci utrudili. Vlečemo se in s tem dihanjem nadaljujemo, obenem prične mo posamezne dihe šteti.

Učinek tega postopka je v tem, da uspavamo z dihanjem in štejetjem misli, ki so najtežje vzrok, da ne moremo zaspati.

TEMNI NAOČNIKI

Umeten pripomoček zoper prejkarko svetlobo so barvani naočniki. Najbolj priljubljeni so modri ali sivi. Pretemni modri naočniki dajejo vsem stvarim neprijetno barvo, zato pridejo v poštev le svetla stekla.

Boljši so na vsak način sivi naočniki, ki zaslanjajo vse vrste svetlobe precej enakomerno. A tudi te je uporabljati le pri abnormno občutljivih očeh ali velikanski luči, na pr. na ledenikih in na vodi, pozimi na snegu, ki ga obseva sonce.

Clovek z normalnimi očmi, ki se pači po nepotrebnem z barvanimi naočniki, doseže le to, da mu postanejo oči mehkujnežje za svetlobo in se mu pokvarijo. Na ledenikih so v ostalem rumeni naočniki skoraj še boljši nego sivi.

KOLODVORSKI MISIJONI NA FRANCOSKEM

V Strassburgu so letos obnovili kolodvorski misijon. V prvih 10 dneh svojega poslovanja je pomagal 239 osebam, med katerimi sta bili dve mladi dekleti. Poročilo o delovanju misijona pravi, da je misijon na pr. pomagal mladi gospodini, ki je prišla iz Čehoslovaškega in potovala v Barcelono. Pomagal ji je v zadevi potnega lista in še drugih malenkostih. Druga gospodinja se je na pr. peljala iz Nemčije in hotela v Grenoble, a si ni mogla pomagati, ker je zgrešila pot. Pripeljala se je tudi v Strassburg skupina 11 žensk iz Letonske, ki si tudi ni znala pomagati, ker niso znale jezika in kolodvorski misijon jim je pomagal. Železnica je dala misijonu primerne lokale in jih tudi primerno opremila. — Tudi v Bordeauxu posluje kolodvorski in pristaniški misijon.

WAGNERJEV UČENEC

Rihard Wagner se je sprehal v Berlinu in ugledal berača, ki je igral na lajno. Wagner je takoj doznal, da je to melodija iz Tannhäuserja. Opazil je tudi, da igra berač prepočas. Stopil je k njemu in mu ježno dejal: Tempo je napačen. Igrati morate hitreje, moj prijatelj. — To je moja stvar, — je odgovoril berač. Wagner je potegnil iz žepa svojo denarnico in vrge beraču groš ter dejal: Jaz sem namreč skladatelj. — V čast mi je, — je odvrnil berač, se odkril in pričel hitreje igrati. — Tako je prav, — mu je dejal prijazno Wagner in odšel. Na lajno je čez nekaj dni postavil berač tablico z napisom: Učenec Riharda Wagnerja.

SIRITE AMER. SLOVENCIA!

Kdo jo hoče? — Star kmetovalec se je peljal prvič z železnico v prvem razredu. Moško se je naslonil in zapalil svojo pipo, veliko kot lonec. Dim je napolnil voz. Nasproti mu je sedel mlad par, ki se je nervozno premikal na sedežih. Gospica je pričela pokajevati. Končno se je ojunčila ter rahlo potrkala kmetu po rami: Vaša pipa, gospod! — Kmet jo je vprašujoče pogledal in nov oblak dima spustil iz ust. — Mož, vaša pipa, bodite tako prijazni — je prosila gospica, na kar je gospodič dostavil: Da, vaša pipa, očka. Če ste tako prijazni. — Čujte, — se oglasi kmet, stegnivši roko s pipo, — kdo je, ki hoče mojo pipo, vi ali vaša gospa?

Nevarni bacili. — Nekoč je sedel učeni profesor v krogu svojih sorodnikov. Dobro so jedli in pili. Za posladek so prinesli tudi črešnje. Učenjaku so kaj dobro tekline, a vsako črešnjo je umil v kozarcu vode. Predno jo je pojedel. Tedaj ga je eden izmed sorodnikov vprašal, zakaj to dela. Mož je zobal dalje, obenem pa začel predavati o neizmernem številu bacilov, ki se drže na površini vsake črešnje. — Poglejte — je rekel, — clovek ni nikoli dovolj previden pred nevarnostjo bacilov, ki napadajo in polagoma upropastijo še tako zdrav organizem. Če si hočete prav, posnemajte me in osnažite vsako črešnjo, preden jo požoblete! — Ko je bil končal pridigo, se je zamislil, vzel kozarec z vodo, v kateri je pral črešnje, in izpil na en dušek.

Neki mož je prišel v urad in naznanil, da mu je pes stekel. — Moj dragi — pravi uradnik, — pojdite v prvo nadstropje, tam imajo steklino, jaz imam samo kugo na parkljih in gobcih.

Tudi dobro. — Mizarski mojster se je kregal nad učenecem, končno je vrgel za njim, ker mu je hotel uiti skozi vrata, svoj oblič. Ravno v tem trenutku pa je stopila skozi vrata njegova žena in jo je zadel. Ko je to videl, mu je bilo prav, rekoč: Tudi dobro!

Pozabljeni. — Profesor, ko so potapljalovec se potegnili iz vode, se udari po čelu in reče: Zlomka vendar, sedaj sem se spomnil: jaz znam kaj plavati!

Tega ni kriv. — Sodnik: Ali vas ni sram? Jaz sem tu že precej let sodnik, vi pa ste tu najmanj trikrat na leto. — Potepuh: Gospod sodnik, tega nisem jaz kriv, da vas ne povijajo v službi.

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

(25)

(Metropolitan Newspaper Service)

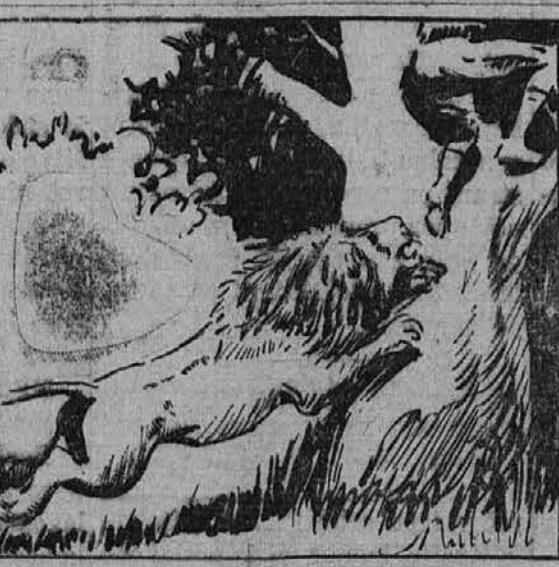
Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Stimbol se je naglo obkel in poslušal. Zelo čudno je uplivala nanj moreča tihoča okrog njega, da se mu je dozdevalo, kakor bi mu nekaj pretihlo. — Res, komaj je stopil iz šotora, je zaznal vso strašno resnico. Niti moža, niti nobene dečka ni bilo na spregled in razun enega ovojja je izginila tudi vsa hrana in vse. Zapušen je ostal sam sredi divje afriške džungle.

Ostala mu je le še edina pot, da čimprej najde svoje črnce. Pobral je omot z živili, puško in naboje ter se odpravil na neznano pot. Tema se je že delala, ko je došel precej globoko v goščavo. Naenkrat je prestrašen obstal pred neznanim glasom, ki je prihajal iz goščave. — Iznad visoke trave je pod vejami v svojo grozo zagledal veliko levjo glavo.

Veliki lev je bliskovito skočil proti Stimbolu in le za las je manjkalo, da ga ni pograbil. Stimbol se je namreč v istem trenutku zavil na bližnje drevo. Lev Numa je nekaj časa nezadovoljno renčal, nazadnje se majestetično podal k zavoju, ki ga je Stimbol v strahu spustil, in ga začel divje trgati, dokler ni vse njegove vsebine popolnoma uničil.

V svoji radovednosti je lev nato pograbil Stimbolovo puško, katero je ta tudi od strahu spustil na tla, in jo v zobe odnesel. — Strašno je bila dolga noč Stimbolu in ga bilo se mu je strašno rjovenje iz džungle. — Z jutrajno zarjo je stopil z drevesa in ugotovil, da ni ostalo niti najmanjše hrane, ki jo je imel v zavoju. Zapušen in brez pomoči je taval naprej po džungli.

POGLEJTE NA DATUM

POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka 10—33, je to znamenje, da se je vaš iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEK,
 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto \$..... za obnovo moje naročnine za "Amer. Slovenca".

Ime

Naslov

Mesto

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 30 Ponedeljek — Sv. Marcel, muč.
 31 Torek — Sv. Kventin, muč.
 1 Sreda — Vsi Svetniki.
 2 Četrtek — Verne Duše.
 3 Petek — Sv. Hubert, škof.
 4 Sobota — Sv. Karl Boromejski, škof.
 5 Nedelja — Sv. Berta, opatica.

Rev. J. C. Smoley:

EDENINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

V krog cerkvenih praznikov in slavnosti vpostavil je sveti Oče Pij XI. praznik Kristusa-Kralja. Sv. Oče želi, da bi novi praznik oglašal silnim glasom celemu svetu resnico: Jezus Kristus je kralj vsega človeštva.

"Dal je njemu sedež Davida, njegovega očeta, in kraljeval bo v domu Jakobovem na veke in njegovega kraljestva ne bo konec." Judje ga niso hoteli priznati kot Mesijo in svojega kralja. Hrepeneli so le po zemeljskih stvarih, mislili so, da mora biti Mesija posvetni kralj, bogat, mogočen, s silnim vojaštvom, da bo osvobodil narod iz sramotnega podaništva. Ko so pa videli, kako je tiho, mirno, skromno živel, ko so ga videli sramotno umirati na križu, ga niso hoteli priznati za svojega kralja ne pri rojstvu, ne v življenju, ne pri smrti, kričali so: Nimamo kralja, razun cesarja.

Mi verni kristjani pa Kristusa priznavamo kot kralja ne samo pri sebi, priznavamo ga tudi kot Kralja pred drugimi. To je naša dolžnost. Svobodno smo ga priznali kot svojega kralja na dan našega krsta. Takrat smo se odrekli vsem drugim gospodarjem naše duše, zaobljubili smo se njemu samemu. On je sprejel našo obljubo, našo prisego, zapisal nas med svoje služabnike. Kje pa najdemo boljsega, dobrotljivejšega kralja kot je Kristus? Kaj nam pravi Kristus? "Kdor zataji, kdor se sramuje, da bi priznal mene kot kralja pred ljudmi, tega tudi jaz ne bom priznal kot svojega služabnika pred nebeskim Očetom in pred angeli." Ne brigajmo se torej za to, če nas sramoti svet, če se iz nas norčuje, če nas brezverci preganjajo, povsod in javno vedno spoznavajmo, da smo služabniki Kristusa-Kralja. Potem nas bo tudi Kristus spoznal pred Očetom. Si li moremo misliti večjo srečo? Mi li bo Oče odrekel nebesa, če me bo Sin spoznal za svojega služabnika?

Nekoč je Pilat vprašal Jezusa: Kralj si ti? — in on je odgovoril: Da, jaz sem kralj. Jaz sem bil za to rojen, in zato sem prišel na svet, da pričujem resnico. Vsakdo, kdor je iz resnice, sliši moj glas. — Nekoč ga je vprašal farizej: Mojster, katera je največja zapoved? — In odgovor je bil: Ljubi Gospoda iz celega srca. Ljubi svojega bližnjega. Blagor mirnim, ker bodo otroci božji imenovani. — Resnica, ljubezen, mir in pokoj. To so zakoni, po katerih se morajo ravnati njegovi podaniki. Ne potrebuje li svet takega kralja? Ne potrebuje vlade ljubezni, miru Kristusa-Kralja?

Mnogo jih je nad nami, ki na videz, kakor farizeji, hvalijo Kristusa, ga časte samo z ustmi, toda njihovo srce je daleč od njega. Spoznavajo njegov evangelij, slišijo njegov nauk, toda za njegovo lučjo nočejo iti, ustavljajo se mu. Kristus-Kralj čuti to zasramovanje, to poniževanje, tozi bridko nad nami kakor je tožil nad Judi: Jaz častim svojega Očeta, vi ste mene pa onečastili. — Jaz sem se iz ljubezni do vas ponižal, ponižal do hlapca, ponižal prav do jasl. Ponižal sem se na križ, samega sebe sem uničil, za vas sem prosil in molil, a vi ste me onečastili. Onečastili ste me in me onečastujete v svojih hišah s svojim napuhom, s svojo lakomnostjo, s svojo nečistostjo, s svojo nezmernostjo, s svojo nečestivostjo, jezo, lenobo, vlačnostjo, brezbožnostjo.

Staro poganstvo se vrača v novi obliki. Ljudje so se obrnili od Boga in se klanjajo raznim malikom, zlatu-mamonu, strastem. Poganstva prostopašnost in razuzdanost se vrača v človeško družbo, posebno med tako zvano inteligenco. V novi obliki se vrača mnogoženstvo vsled razporok. Samomori se množe. Ljubezen med ljudmi izginja bolj in bolj, širi se egoizem. Razdor v družinah, občinah, državah. More li kdo pomagati? Da, to pa edinole Kristus-Kralj.

In mi, ki smo njegovi služabniki? Ne dajemo li Gospodu poviš, da bi tožil nad nami? Svet nas vabi, svet nam daje na izbiro: Drži se Kristusa, pa se bo svet iz tebe norčeval, ali pa se pridruži nam, pa boš imel na svetu vsega, česar si požel tvoje srce. Kdo izmed nas bo postal Judež?

Prijatelji, poklonimo se Kristusu-Kralju, on je naš Bog, on naš Gospod. Pojdimo v njegovo svetlobo, stopimo, poklekajmo pred njegov oltar; tam bomo našli skritega v presv. Rešnjem Telesu. Poklonimo se mu s pravo, živo vero, pravo, resnično pobožnostjo, ne samo z besedo, ampak s celim našim življenjem, ne samo v cerkvi ali doma, ampak tudi javno, pa nas bo enkrat prišel med svoje izvoljence v večnosti.

PO ZMAGI ODHAJA DOMOV

Na sliki vidimo Bill Terrya (na desni), voitelja baseball skupine Giants iz New Yorka, ko se po zmagi, ki jo je njegova skupina dosegla nad Senators iz Washingtona, poslavlja od svojih igralcev in se odpravlja domov.

Likovci Joža:

KADAR SE VODE DVGNEJO..

Petek v jesenskih kvatrak! Dolgo v noč je plašil hudič tolste polhe, ki so se zbirali v leščevju in stikali za sladkimi jedrci. Vsa Zagabrnica je odmevala od tajinstvenega hrstenja, godrnjanja in vršča, ki so ga gnali zaljubljeni sladkosnedeži. Laškar je obžaloval, da ni razstavil pasti, to bi bil plen! Šele ko je zazvonilo danove, se je unesel divji plav; utrujena luna je zaostala na obzorju, ki se je v teku dopoldneva zamagljilo. Sonce se je še vse popoldne čemerilo, dokler ni pritisnil jug iz Menišije. Neprijazni oblaki so zlagoma zapahnilo nebo od Grede do Korena. Topel veter je potegnil preko Barja, razburkal mrtvice v jaskih, breze so zdrtele, družine divjih golobov so poiskale varnejša kotišča vrh Trejšenka. Izza ljubljanskega vrha se je razleglo votlo bobnenje, grom je pretresel ozračje, segel na rakiške senožeti in za Krim. Na Zalostni gori je odzvonilo tretjo uro v spomin bridki Kristusovi martiri. Na ljubljani so zavriškali čolnarski hlapci, ki so se vračali iz ljubljane s praznimi čolni in brez truda, srečno prebredli opasno krnico, požrešni vrtnec Podpečjo. . . Še enkrat so se oblaki pretrgali, na Plešivico se je vsul zlat šop žarkov, ki so pa mahoma presahnil, kakor da jih je pretrgala zlobna roka. Poslednje upanje tega dne je minilo. Počasi se je začel razgrinjati večer, turoben in temen. Poti preko Barja so osamele, le tu in tam se je še vračal z maha zapoznel kmetič z vozom je senških pridelkov. Zelenkasto rumene buče so ležale na fizičici in nedozorelem latju, ki ga ni polomil zadnji vihar.

Po Marijinem zvonjenju se je potegnil prvi blisk, tanek in zloben; oslinil je ledja nerodnih oblakov s slepečo lučjo in minil v viharnih višavah. Tudi Anžolov Joželj se je zahitil pri spravljaju krme ter repkanju pese in strniščne repe. Zena je morala ostati doma pri živini, siški so se začeli suvati, treba je bilo paziti na nje, nič več niso marali stare. Sin Ludve se še ni vrnil z železnice, ves teden že dela s partijo na Stampetovem mostu, nadzornik Lenuši je trd človek ter ne pusti ljudi domov pred soboto. . . S svetlo mislijo je stopal poleg kravice, ki se je pahal z naloženim vozičkom. Razsušeno oje je pomaloma cvilelo, koleša so uspavajoče klockljala na poti.

Anžol je to leto zavrval in udelal novo njivo. Lansko jesen je požgal mah in šoto, da se je vse čez zimo uležalo. Letos so se že vrstile med nizkim fizičkom in repo sončnice z zlatimi venčnimi listi. Gosta detelja se je ponujala hlastni živini. In na trdinskem koncu se je smehljala ajda, tista črna s temno rdečimi očesi. Ajda, ajdica, vsa medena in mehka! Bog ji prizanesi s poplavo. Prihodnji pomlad bo požgal še tisti grček nad vretjem, kjer je letos narezal in posušil toliko šote. Sredi prijetnega razmišljanja so ga zdramili nagli koraki opotekajočega se neznanca. Beraška malha se je pojavila kraj njega, vesel se je zavel za po-

potnega:

"Lej ga, Zamudov Lovre! Kam pa tako urno? Otep slame dobiš pri meni."

Berač je mežiknil in pomajal z brado:

"Le poženiva, Joželj! Nocoj bo huda ura, Bog nam prizanesi s treskom in vodo. Ne pozabi obrniti suknje in odvezati živino, preden ležeš. Ko sem zjutraj pod Gorico ometal roso, je v vretju tako klicalo in godrnjalo, nekaj se nocoj pripravlja. . . Golobje so leteli z Gulča v Krim."

Beži, beži, Lovre! Pri Mrkunu si preveč pil pa ti je piskalo v ušesih. Na stelnik pojdi in lezi. Samo ne zatni, šota je zložena tam, tako je suha, da se kar drobi."

"Ne bom lokal vode," se je branil berač. Pri Sentajnarju bom potkal, tudi pri Kirnu bodo še svetili, mrliča imajo."

Pri doljnem Sikcu sta se razšla, zelen blisk se je poodil izza oblaknih skladov, osvetil berača in samotno pot.

Po večerji je šel Anžol še enkrat do leh in premočil nemirno noč. Zena Mreta ga je prosila, naj ne hodi predaleč. Droben dež je pršil in se zaježdal v kožo in obleko, solzil na ajdo in močil barsko grudo. Oblaki so šli nizko, grmenje se je podvojilo; v gorah so vihrali hudourni vrtniki. Pod cesto se je utrinjala drobna luč, pri sosedu so se svetili. Nameril se je tjakaj, toda spomnil se je ženine prošnje in se vrnil za leščevjem domov. Otrka sta že spala, odejo sta si zategnila preko oči, da ju ne bi strahili ostri bliski. Družina je naposled legla k počitku, toda nikdo ni mogel zatisniti oči in zaspati. Vihar je postajal silovitejši, bobnelo je in hrstelo, kakor da pleše krinski divjak po Barju in pritrkuje z orjaskimi petami. Ura na steni ni mogla nikamor, neprestano se je zatikala in s težavo odbila deveto uro. V hlevu je zamukalo govedo.

"Joželj, stopi pogledat k živini," je prosila čuječa žena. "Tako nemirna se mi zdi, krava venomer veka, morda jo napenja." Anžol je pomel razboljene oči, vrgel nase razmočeno kamizolo in čevlje ter šel v vežo, v katero je še stopila neurna voda. Bliskavica je silila skozi špranje ob podbojih v hišo in močno osvetljevala redko kuhinjsko posodje.

Društvo sv. Vida

Štev. 25. K.S.K.J. CLEVELAND, O.
 Leto 1933.
 Predsednik: Anton Skull, 1099 E. 71st St.
 Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.
 Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman, Dr. J. J. Perme in Dr. A. J. Perko.
 Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.
 V društvo se sprejemajo člani(ice) od 16. do 55. leta.
 Zavarujejo se lahko za 20-letno zavarovalno ali pa do smrti zavarovalno in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
 V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1 dneva do 16. leta.
 Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku, da dobi zdravniški list in kar to naj se ravna po pravilih.
 Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.

in koso, ki je visela za neometanimi sklepnim trahtom. Curki dežja so neusmiljeno tolkli po razsušenih oknicah, razrahljani tečaji vrat so šklepetali in odnehavali. Anžol je nekoliko odprl vrata, mokra sapa je planila v vežo, ga oplazila in skoraj zadušila. Stisnil se je pod napuš in ostrmel v razdivjano ozračje. Bliski so leteli preko puščobnega Barja, osvetljevali temena hribov, stikali okoli samotnih hišic in se jadrno vračali v nedogledno temino. Gulč, Plešivica, Velika stran in Kostonjeva so bili podobni začaranim grebenom, po katerih se svalka gorete žveplo. Ob jaskih so se vile breze in jelše, se globoko priklanjale in prosile milosti. . . Za hip se je vse pritajilo in prišlo. Edino deseti vlak je brezbržno zdrvel preko planjave. V hitrih sunkih se je znašel v daljavi, podoben ognjeni kači, ki beži pred vesoljnim poginom. Nato se je potegnila strašna strela okoli Sv. Ane, obližnila molčeči stolp in planila preko Preserja na Zalostno goro, kjer se je razdrobila. Grom se je razbobnel, pretresel nebo in zemljo, skrite zvezde in uboga človeška srca. Ploha se je razlila širom Barja. Anžol se je prekrizal, se dotopal do hleva in potrepljal ubogo žival. Vrnil se je v hišo in potolažil ženo:

"Jesenska nevihta se pripravljala. Bog in sv. Ana nam preložitla nesrečo! Da bi se le ne dvignila voda in potrgala zemlje."

Popravil je odejo otrokoma, zatisnil zastor na oknu in ves premeren legel. Toda zaspati ni mogel, vsa soba je bila polna zelenkaste, migljajoče svetlobe, ki je pošastno osvetljevala nizki strop, staro pohištvo in drugo revščino. Deževje se ni hotelo poleči, močni curki so čopotali po razmočenih tleh. Kdo bi mogel zatisniti trudne oči? Anžol je napeto prišluškoval, žena se ni upala dihati. . .

Zunaj so se pa potuhnjenjo bližale vode in se plazile skozi nepristopno bičevje, kamor so si upale le glasne divje race; gra-

bile so mah, otipavale leho ajde, zalile jamljice, se previdno grizle v njivo, trgale črno barsko zemljo, dvigale gomile krompirja, malce postale pred cesto, dokler se niso pustile preko nje. "Na trdino, Anžol! Povodenjen. . ." so se nenadoma oglasili zahtjeni glasovi pred kajžo. Nekoč je udaril na okna, tuja žival je zamukala, spodnji Stike je bežal pred vodo. . . Anžolova staj planila k oknu, spotoma nataknila delovno obleko, zatrnila luč in zbudila otroka. Na pragu je stal premočen, sosed in tiščal k sebi žival, ki je silila nazaj v pogubo.

"Na žago! Pri nas je voda že dvignila prag in pod v veži. Njive so zalite, reši sebe in živino, da ne utoneš."

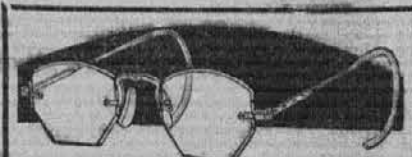
V dežju se je zgubila sosedova družina, bežeča pred viharjem in vodo. V strašni negotovosti in težki slutnji Anžol ni vedel, česa bi se lotil. Skočil je v hlev, odvezal prestrašeno kravo in jo prignal v vežo. Mreta je iskala puške, ki so se skrili po kotih. Huda svinjca je ni pustila blizu, sunila jo je v roko, da je ugasnila leščerba.

"Sički, sički. . ." je klicala živalce; toda komaj je rešila nekaj repov. Otroka sta se med tem oblekla in ogrnila v koce. Se hleb kruha, prgišče soli in pehar ajdove moke. . . Anžol je zaklenil vrata, pahnil pred nje težak ploht ter pogljal žival in družino v viharo ploho in temo, ki so jo sekali bliski. Strele so neprestano ježljale ter pisale s svojimi ognjenimi prsti med prestrašene Barjane bedo in obup. Gosti curki so spreminjali ravan v hudourni tok. Voda je planila iz skritih brezden, ljudje so jo že gazili; vretja so oživila ter bruhala penete valovje, jezerska okenca so se odprla in metala požrešno neurje. Zelene strene bliskov so se trgale, jemale vid in pošastno osvetljevale temino. Grom je glušil, bobneči odmevi so se podili okoli Krima, se zaganjali v Srobotnik in končno obležali nekje na rakiških senožetih. Pri veliki cesti so civilni psi, s stare ljubljani so se čuli blizgi lokomotiv, ki so hropele v razburkano noč. Zmedena goveda so obupno mukala, vmes so šelestale jelše, škripala bruna na kozolcih in udarjali valovi ob ogrado. Groza in drget!

Anžol se je s poslednjimi močmi boril z vihro, dušecimi pljuški dežja in splašeno živaljo, ki je silila in tiščala nazaj, da se mu je mokra vrv zaježala v dlan in objedla kožo. Otroka sta se stiskala k materi, ki je krotila prešičke v naročju. V svitu bliskov so se neprestano dvigale vrtničaste vode, valovi so trkali zemljo in srca, vsa narava je bučala in hrumela. Slednjiki so dosegli žago, kjer so našli varno zavetje. Tam so se že gnetli drugi nesrečneži, pripravljali za optroke ležišča in delili neusmilje-

no usodo. . .
 Jutro je bilo pozno in sivo. Mrke vode so ležale širom Barja, polne hladu in groze. Razmočeni predmeti so plavali neznano kam. Kosi razmočenega pohištva, od vode počrnele cule obleke, povese sene, slab svinjak z razbitimi vrati in marsikaj, na kar je navezal barski kmet svoj up in srečo. Vrane so se potikale po vrhovih črnih jelš in grbastih vrh, ki so molele iznad kalne vodne gladine in očitovala kot neme priče strahote jesenske noči. Nad vsem tem pa je žela železniška proga, negibna in odurna. Lokomotive se niso zme-nile za razdejnanje in nesrečo, ki se je zbirala na obeh straneh širokega nasipa, kjer so še vedno naraščale vode; zaverovane v nedosežne daljave so drvele proti Zalostni gori, puščajoče za seboj bele grive dima. Njihove prsi so bile razgaljene in rosne od megle, ki se ni mogla ganiti iznad ravnine.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

Varujte vaše oči

Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA
 OPTOMETRIST

— Zdravnik za oči —

25 let skušnje v zdravstvu za oči.
 1801 SOUTH ASHLAND AVE.
 CHICAGO, ILL.
 Telefon Canal 0523
 Uradne ure: Od 9. ure popoldne do 8:30 zvečer.

PREJELI SMO

VELIKO

Blasnikovo Pratičilo

ZA LETO 1934.

Blasnikovo Pratičilo je vsako leto zanimiva, pa je tudi letos. V vsaki slovenski hiši jo najdemo. Ker smo jih letos naročili radi slabih časov manj kot druga leta, opozarjamo vse naročnike Blasnikove Pratičile, da isto takoj naročijo, da ne bodo pozni. Trgovcem in razpečevalcem, ki jih naroče vsaj en ducat skupaj, dovolimo popust. Pišite takoj po nje, predne poidejo!

Stane s poštnino 20c

Naroča se od

KNJIGARNA
 "AMER. SLOVENEK"
 1849 W. Cermak Rd.,
 Chicago, Ill.

RAVNOKAR SMO PREJELI

DRUŽINSKO PRATIKO

ZA LETO 1934.

Letošnja pratičilo je zelo zanimiva. Vsebuje posebno polno za slike, katerih je 33 po številu in vse zanimive za vsakega Slovence. Poleg tega vsebuje krasne opise in več zelo poučnih kratkih člankov. Kdor si jo želi, jo naj naroči takoj, ker smo jih letos naročili vsled slabih razmer manj, kakor druga leta. Zato tisti, ki jo želite, jo takoj naročite, da ne boste pozneje ostali brez nje.

Stane 20c,

kar pošljite v znakah,
 Money order ali gotovini na:

KNJIGARNA

AMER. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,
 Chicago, Ill.

7 dni do JUGOSLAVIJE
Z ZNANIMI EKSPRESNIMI PARNIKI

BREMEN • EUROPA
 POSEBNI VLAKE ob parniku v Bremerhavenu jamči zelo udobno potovanje v LJUBLJANO. Izbrane železniške zveze tudi iz Cherbourga.
 NAJHITREJŠA POT V STARO DOMOVINO
 Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali
NORTH GERMAN LLOYD
 130 W. Randolph St., Chicago, Ill.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorejskih planin —

Tilen pa plane, ko je zavil okrog ovinka, z enim samim skokom v desno, se požeze v visečo strmino brežine, zgrabi z roko za drevo, ki visi v pot, se zavijti ob njem na parobek in plane dalje v goščavo. Tam počene za hip v grmovje, posluša v noč in kmalu zasliši težke, nerodne korake po poti nazaj gor. Posrečila se mu je ukana. Nekaj časa še čaka v grmovju, nato pa se splazi navzdol vstric poti ravno v nasprotno smer kot gresta vanjo orožnika. Brž prične teči nekaj časa sporedno s potjo, dokler ne zavije na levo in se spusti na vso moč v dir proti Lepemu vrhu. V tej naglici niti ne opazi ne, da verižica še vedno opleta okrog zapetja leve roke.

Tako teče Tilen uro dolgo, ko priteče do bajte pod Lepim vrhom. Tam udari v duri, da odskočijo in plane naravnost h pogradu.

"Mati!"

"Tilen, sin!" se zažene mati Meta iz spanja raz pograd k njemu in ga stisne k sebi, da meni fant, da mu kosti pokajo. Pri tem mater oplazi po roki mrzla verižica.

"Tilen, kaj je zopet?" prestrašeno in ostro plane iz matere.

"Ušel sem orožnikom!"

"Si zopet ubijal?"

"Nisem topot, mati! Samo malo sem enega zalučal v drugega!"

"Naj verjamem? — Zdaj pa povej, kar mi imaš še povedati, potlej pa pojdi v Fužino in se javi tam orožnikom," reče mati Meta trdo in trpko, da Tilen onemi od začudenja.

"Zakaj, mati?"

"Vprašaj še? Ne veš?"

"Kakor Bogu Vam povem: ne vem!"

"Hvala Bogu za to tvojo besedo, sin, sicer bi te v obraz udarila!"

"Kaj je, mati, z Matevžem? Majda mi je rekla, da je menda radi mene zaprt, ker je obdolžen, da je nekoga ubil. Toda radi ubitega financarja vendar mene slede!"

Tedaj povedo mati Tilnu na kratko, kar so bili zvedeli od ljudi in jim je Janez povedal. Tilna obliva mrzel pot, tako da pozabi na vse in niti verižice ne sname z roke.

"Mati, še nocoj grem in se jim javim. Niti minute ne sme Matevž radi mene ostati v zaporu! O, mati, slutil sem prav: financar Ivan je krivo pričal, da se Matevža znebi!"

Mati povedo Tilnu še na kratko o plazu na Golici, o nesreči obeh financarjev ter o Cilkinu bolezni, kolikor so pač vedeli. Toda ura hiti, Tilen vidi, da pričinja siliti čez vrhove v dolino dan, zato se pripravi, da odide.

Tesno se oklene matere in mati njega. . .

"Sin moj, ne bova se menda več videla. V ječo ne bom hodila k tebi, ker te nočem videti uklenjenega in zaprtega. Ali molila bom zate do poslednje ure svoje. In oče tudi!"

"Mati, mati!" se je oklene sin znova in Meta čuti na svojem licu solzo, prvo Tilnovu solzo po dolgih letih. Zato ga poljubi, prvič poljubi v njegovi zreli dobi. Potem ga pokriža in odri- ne od sebe.

"Z Bogom, Tilen!"

"Z Bogom, mati! Pozdravite očeta!" še sune dolgi fant iz sebe, vrže verižico raz roko na tla, se obrne in plane skozi duri v novo se rodeči dan.

Pri Hribarjevih se ravno poslavlja Janez od Cilke, da gre Tilna na Korosko iskati. Mati za- vezujejo Janezu potno bisago. Kar naenkrat pretrga jutrinji mir močno pasje lajanje na

dvoršču, isti hip planejo nagli koraki mimo oken in na prednje duri nekdo močno in hlastno potrka.

Cilka splašena plane v postelji pokoncu.

"Janez, kdo je?"

"Takoj grem gledat!" se obrne Janez in hiti odpirat vežne duri. Pred hlapca omahne v vežo zasopljeno, blaten in raztrgan, ves potan in od naglega diru oznojen Tilen.

"Jezus, Tilen!" se utrga iz hlapca.

"Kje je Cilka?" plane iz hropečega Tilna.

"V kamri, še v postelji!" odgovarja Janez in zapre duri.

Tilen ne čaka nanj; v hišo plane in mimo matere naravnost v kamro k Cilki, in se zgrudi ob njeni postelji na kolena.

"Cilka, odpusti mi!"

"Tilen!" zakriči dekle.

"Odpusti Cilka, nisem vedel, da je Matevž radi mene zaprt!"

"Kaj naj ti odpustim, ko nisi mogel vedeti zato!" hiti dekle. "Samo, da si srečno tukaj!"

Janez in mati prideta v kamro.

"Janez, mati odpustita mi! Šele nocoj sem prav zvedel od matere!" vstane Tilen od tal, še vedno težko sopeč. V pretrganih stavkih jame suvati iz sebe, kar se mu je pripetilo včeraj in nocojšnjeno noč.

"Grem takoj dalje v Fužino. Odpeljem se s prvim vlakom v Ljubljano in se izročim sodniku. Jutri bo Matevž že pri vas, Cilka!"

"Toda, tebe zapro, Tilen!" ga pomiluje Cilka, velikega fanta, ki je kakor otrok pred njo.

"Kriv sem, Matevž je nedolžen! Morda ne bodo preveč strogo sodili. Pokoro naredim!"

Cilka se domisli Matevževga advokata, Rožmanovega doktorja. Hitro napiše Tilnu na li- stek njegov naslov in mu naroči, naj se oglasi pri njem in bo že on vse potrebno ukrenil. Tilen ji obljubi.

"Z Bogom, Cilka, z Bogom, mati in Janez! Bodite srečni, pa molite zame!" hiti še Tilen med vrati.

Vsi trije jočejo, mati, Cilka in tudi Janez. Stojte na durih, ko odhaja Tilen po brežini proti Jermanu. Preden utone v trato, se še enkrat obrne in pomaha z roko v pozdrav. Vsi trije mu odzdravijo in ženski glasno zaihtita.

Tilen pa se je srečno izognil financarjem in orožnikom na Fužini, dobil še vlak in se odpe- ljaval v Ljubljano. Tam je poiskal Rožmanovega doktorja in stopil v njegovo pisarno. Sedela sta skupaj dolgo dolgo, nato pa oba odšla k preis- kovalnemu sodniku v deželno sodišče.

ŠESTNAJSTO POGLAVJE.

V bolniški sobi ponesrečenih dveh financar- jev mirno in spokojno gori rdeča lučka pred Križanim. Le semtertja se lahko zamaje in takrat planejo dolge sence po stenah in se stegnejo do postelj obeh bolnikov, kakor da ju božajo, ali pa v spanju plaše, pa se zopet u- maknejo po steni nazaj in mirno obstoje. Skozi odprto okno lije pomladanski zrak in pri- naša seboj vonjave rož in cvetnih grmov iz bol- ničnega vrta. Semtertje udari zamolkel glas iz bližnje ulice skozi vrt v sobo, pa spet umolkne in vse je tiho. Včasih se sliši iz hodnika sem drsajoči korak bolnika, ali pa rahle in nagle stopinje usmiljenke, ki jih spremlja šuštenje širokega krila in zamolklo cingljanje rožnega venca.

(Dalje prih.)

RUSKA LETALA OMEHČALA JAPONCE

Če bomo še kedaj imeli vo- no, bo čisto drugačna kakor je bila zadnja svetovna, ki je več- krat menjala svoj značaj in se je končala v znamenju motori- zacije in plinov. Kemija je ob- držala svoje mesto, tank se je pa moral za bodoče umakniti letalu.

Prihodnja vojna bo kemi- na, ki se bo vodila iz zraka. Zato je treba povsod slediti razvoju letalstva. Kako so po- edine države izpolnile svojo vojno kemijo, ni znano. Razni novi izumi na polju kemije se dajo lahko skriti, ni pa mogo- če skriti letal.

Pred kratkim nismo bili da- leč od nove vojne. V Tokiju se pogajajo zastopniki države Mandžu z zastopniki sovjetske Rusije o prodaji vzhodnokita- ske železnice. Rusiji se nika- kor ne mudi z vojno napovedjo Japonski. Mnogo ji je ležeče na tem, da pridobi vsaj še dve ali tri leta časa, da se gospo- darstvo popolnoma reorganizira in utrdi. Zato so bili za- stopniki sovjetske Rusije na- pram državi Mandžu zelo po- pustljivi. Najprej so popustili v ceni, potem pa izpremenili svoje stališče in končno so iz- javili, da so pripravljeni spre- jeti del kupne cene tudi v obli- ki blaga. V zvezi s to prodajo je Rusija pripravljena za Ja- ponsko doslej neugodno trgo- vinsko pogodbo v razmerju 50:50.

Kazalo je pa, da bo vse to zaman, da se Japonci ne bodo dali omehtati. "North China Daily News" je napisal k ob- javljeni spomenici zastopnikov države Mandžu: "Bolj cinične- ga dokumenta menda še ni bi- lo v javnosti." Japonski list Jo- muri je pa napisal doslovno: "Mandžurska delegacija čaka samo na ugoden trenutek, da bi pogajanja prekinila." Voja- ška stranka je želela vojno. Tedaj se je pa zgodilo nekaj nepričakovane. Rusija je mobilizirala svoje železnice in poslala del armade na Daljni vzhod. To se je zgodilo v naj- večji tajnosti in zato so ino- zemskim novinarjem časnočasno prepovedali zapustiti Moskvo. Dolgi tovorni vlaki so vozili na vzhod vojaštvo in letala. Več- sto letal je bilo pripravljenih na letališčih Daljnega vzhoda. In tako "ugodnega trenutka" za prekinitev pogajanj ni bilo. Pogajanja se nadaljujejo. So- vjetska letala so imela tako ve- lik vpliv na japonsko politiko, da so postali Japonci naenkrat mehki.

Rusija se je vrglo z vso silo na letalstvo. Ruska letala so zgrajena drugače, nego letala drugih držav. Konstruirana so po načrtih in računih velikega Nikolaja Šukovskega, ki se njegova dela v mehaniki in

aerodinamiki epohalna. Seve- da nihče ne pozna moči in ka- kovosti ruskega vojnega letal- stva. Toda v vsaki državi lah- ko sklepamo o njem iz civilne- ga letalstva, ki je obenem re- zerva letal in letalcev za arma- do. Lani so merile redno fre- kventirane sovjetske zračne proge 25,250 milj. Civilna leta- la so prepeljala 31,600 potni- kov. Velikih in v vsem potreb- nim opremljenih letališč ima Rusija 11, vseh letališč pa 129. Na Daljnem vzhodu sta dve ve- liki moderni letališči, Irkutsk in Habarovsk.

Leta 1928 so bili v načelu konsolidirani protitipi, v raz- širjenih delavnicah in tovarnah so začeli izdelovati serije. — Vsak protitip, ki se je obnesel, je bil v serijah razmnožen in prilagojen vojaškim potrebam. Tako je inženjer A. N. Tupol- jev konstruiral ogromen kovni- nast enokrnlak ANT 14. Leta- lo ima pet motorjev in 40 se- dežev, ima velik akcijski radij, dvigne se zelo hitro in leti z ve- liko brzino. To letalo je služi- lo za vzorec pri gradnji veli- kih letal za bombardiranje, ki jih ima Rusija na Daljnem vzhodu. Vsa letala, kar jih je konstruiral ing. Tupoljev, leta- jo zelo hitro in nosijo značko ANT. Ena serija in sicer ANT 9, je bila tip srednjih letal za bombardiranje. Letala serij ANT 3 in 4 so se med poletii na Daljnem vzhodu izbornu obne- sla. Zdaj je konstruiral ing. Tupoljev še trimotorno letalo s povprečno hitrostjo 175 milj na uro, serijo ANT 15, in veli- ko letalo za 70 potnikov z os- mimi motorji, serijo 20, ki se dvigne prvič v zračne višave prihodnje leto 1. maja. Drugi, ki konstruiral v Rusiji dobra leta- la, je ing. A. I. Putilov. Do- bro znana so njegova jeklena letala, ki jih rabi sovjetska ar- mada. Mnogo je bilo prevzetih v armado tudi letal K. A. Kali- nina, zlasti tipa K 5.

Nekatere kovine, zlasti kva- litetno specialno jeklo in dur- aluminij, je kupovala Rusija v Nemčiji, les za letala pa v A- meriki. Les ima od lanskega leta doma in ji ga ne bo treba več uvažati, kovine za letala bo pa kupovala odslej v Fran- ciji in zato je potreben polet francoskega ministra Cota v Moskvo. Vsa ruska letala rabi- jo ruski bencin in olje. Materni je dobil v Irkutsku in Habarov- sku najfinejšo letalsko olje.

"Osoviahim" je v Rusiji ve- lika organizacija prijateljev letalstva, ki šteje 12,000,000 članov. Iz njegovih prispevkov so zgradili že nad 100 letal in vzgojili mnogo pilotov. Za "Osoviahim" je konstruiral ing. Jakovljev celo vrsto tipov ma- lih sportnih letal. Uspehi ru- skih letalcev so v splošnem ma-

lo znani. Le tu pa tam prodre v svet vest o njih, kakor je bi- lo pred leti, ko je Čuhovski re- šil Nobila in njegove spremlje- valce, ali ko je Babuškin rešil v polarnih krajih ameriške le- talce, ali ko je Mihejev prele- tel progo Moskva - Peking ne- da bi se spustil na tla. Manj je že znan ruski letalec Fomnicev, ki je preletel brez zasilnega pristanka že 300,000 km (oko- li 200,000 milj). In takih letal- cev ima Rusija več. In zato se pogajanja v Tokiju nadaljuje- jo. — Letalstvo vpliva na poli- tiko.

RAZPRODAJA

popolnoma novih kožuhnih ženskih suknj "Fur Coats", na rokah delane in šivane. V zalogi imamo tudi ko- žuhne suknje, ki smo jih zamenjali. Zelo poceni. Od \$35.00 naprej. Odde- lek za ceneje cene. Miller and Co., 166 North Michigan Ave., Chicago, Ill. — Odprto ob večerih.

KRONSKI DRAGULJI CE- SARJA MAKSIMILIJANA

Iz Washingtona poročajo, da je trčila ladja Salvar približno 70 milj od rta Virginije na o- stanke 1. 1911 potopljene ladje Merida. — Ladjo so preiskali in našli v njenem trebuhu oma- ro s kronskimi dragulji mehi- škega cesarja Maksimilijana. Istočasno so našli v notranjšči- ni ladje štiri milijone zlatih do- larjev, ki so bili baje last biv- šega predsednika Mehike, Ma- deire.

DR. R. P. ZALETEL

SLOVENSKI ZDRAVNIK
z univerze v Pragi in Padovi, po predeljen bolnišnicah v Parizu. Nedavno v zvezi z za- četom za raka v Havana, Kuba, in z bolni- co za kožne bolezni in raka v Philadelphia. Po- svetovanje in diagnoza. Zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni.
URE: 11 DOP. DO 3 POP.
55 E. Washington St., Chicago, Ill.
Suite 2705
TEL. V. URA DU: STATE 7381
Stanovanje: 4830 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Tel. Cicero 66.

PRVA SPLOŠNA

Zrakoplovna tekma K. S. K. J.

v korist

kampanje mladinskega oddelka

Doba tekme, ozir. kampanje: Od 1. avg. do 31. dec. 1933.
Namen: Pridobitev 2000 novih članov (ic).
Število zrakoplovov (Zeppelinov) po državah: 21.
Število Jednotnih krajevnih društev v tekmi: 184.
Število skupnega članstva v tekmi: Nad 31,000.

KAMPANJSKE NAGRADE:

1.—V gotovini.—50 centov za vsakega novega člana ali članico v tej kampanji in 50 centov za zdravniško preiskavo kandidata ali kandidatnje.

2.—Posebne nagrade. — Posebna nagrada v obliki "Coaster" vozičkov KSKJ. vsakemu dečku izpod 14 let, ki pridobi 10 ali več novih članov ali članic.

3.—Posebna nagrada—v obliki punčke (dollice) KSKJ. vsaki deklici izpod 14 let, ki pridobi 10 ali več novih članov ali članic.

4.—On državi.—ki bo zmagała v tej zrakoplovni tekmi bo od Jednote podarjena velika srebrna trofeja.

IMENA ZRAKOPLOVOV (ZEPPELINOV):

"KSKJ ARKANSAS", istega tvori društvo št. 17.

"KSKJ CALIFORNIA"—društvo št. 236.

"KSKJ COLORADO"—društvo št. 7, 55, 56, 104, 113, 180, 190, 213 in 217.

"KSKJ CONNECTICUT"—društvo št. 148.

"KSKJ ILLINOIS"—društvo št. 1, 2, 3, 5, 8, 11, 29, 44, 47, 53, 60, 73, 74, 75, 78, 79, 80, 87, 97, 98, 108, 119, 127, 130, 139, 143, 152, 154, 166, 170, 175, 178, 179, 186, 189, 206, 211, 220 in 225.

"KSKJ INDIANA"—društvo št. 52, 124, 134 in 182.

"KSKJ IOWA"—društvo št. 10 in 39.

"KSKJ KANSAS"—društvo št. 38, 83, 115, 126, 132 in 160.

"KSKJ MICHIGAN"—društvo št. 20, 30, 51, 84, 88, 133, 176 in 218.

"KSKJ MINNESOTA"—društvo št. 4, 13, 16, 40, 59, 72, 93, 112, 131, 135, 156, 161, 164, 171, 196, 197, 198, 202, 203, 204 in 221.

"KSKJ MISSOURI"—društvo št. 70.

"KSKJ MONTANA"—društvo št. 14, 43, 45, 69 in 208.

"KSKJ NEBRASKA"—društvo št. 90.

"KSKJ NEW YORK"—društvo št. 46, 57, 105, 118, 121, 184 in 238.

"KSKJ OHIO"—društvo št. 23, 25, 61, 63, 85, 101, 110, 111, 123, 146, 150, 162, 169, 172, 191, 193, 207, 214, 219, 224, 226, 239 in 243.

"KSKJ OREGON"—društvo št. 235.

"KSKJ PENNSYLVANIA"—društvo št. 12, 15, 21, 41, 42, 50, 58, 64, 77, 81, 91, 92, 95, 109, 114, 120, 123, 145, 147, 153, 158, 163, 168, 181, 183, 185, 187, 188, 194, 195, 210, 216, 222, 228, 232, 241, 242, 246 in 247.

"KSKJ WASHINGTON"—društvo št. 32.

"KSKJ WEST VIRGINIA"—društvo št. 167.

"KSKJ WISCONSIN"—društvo št. 65, 103, 136, 144, 157, 165, 173, 174 in 237.

"KSKJ WYOMING"—društvo št. 86, 94 in 122.

Največji zrakoplovi (Zeppelin): "ILLINOIS", "PENN- SYLVANIA", "OHIO", "MINNESOTA".

NIZEK ASESMENT — VELIKA POSMRTNINA

RAZRED A

Mesečni asesment 15c

Posmrtnina in starost otroka ob času smrti vpoštevajoč prihodnji rojstni dan: let 1 — \$20., 2 — \$34., 3 — \$40., 4 — \$48., 5 — \$58., 6 — \$140., 7 — \$168., 8 — \$200., 9 — \$240., 10 — \$300., 11 — \$380., 12 — \$450., 13 — \$450., 14 — \$450., 15 — \$450., 16 — \$450.

RAZRED B

Mesečni asesment 30c

1 — \$25., 2 — \$50., 3 — \$75., 4 — \$100., 5 — \$150., 6 — \$200., 7 — \$300., 8 — \$400., 9 — \$500., 10 — \$600., 11 — \$700., 12 — \$800., 13 — \$900., 14 — \$1,000., 15 — \$1,000., 16 — \$1,000.

KAMPANJSKA HIMNA

Bratje, sestre, le vstanimo, V vrt Jednote zasaditi

setve spet nastopa čas! mnogo moramo mladik

Vsi na delo zdaj hitimo, iste skrbno vse pogojiti.

delo važno čaka nas, "Delajmo!" vsem naj bo vzklit.

Polje društva razorati Prišel enkrat čas bo žetve,

treba naše nam bo spet, polje bo rodilo sad

seme novo zasejati, če za časa skupne setve

da skali, požene cvet. vsakdo res bo delal rad.

Božič se bliža

Prav kmalu bo zopet tukaj. Če kedaj se o Božiču spominjamo svojih domačih. Zlasti letos, ko je staro domovino zadela tako velika nesreča, strašna poplava. Če so kedaj bili potrebni pomoči, so jo potrebni v teh strašnih dneh. Vsak cent in vsak dolar, jim bo veliko pomagal v tej bedi.

Podpisani pošiljam denar v stari kraj točno in za- nesljivo po dnevnem kurzu. Cene jugoslov. dinarjem se računajo vsled nestalnosti valute po dnevu, ko prej- memo denar. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 3.00.....	125 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 5.00.....	220 Din	Za \$10.00 pošljite.....	\$10.85
Za \$10.00.....	460 Din	Za \$15.00 pošljite.....	\$16.00
Za \$10.85.....	500 Din	Za \$20.00 pošljite.....	\$21.00
Za \$20.00.....	940 Din	Za \$25.00 pošljite.....	\$26.00
Za \$21.05.....	1000 Din	Za \$40.00 pošljite.....	\$41.25
Za \$50.00.....	2375 Din	Za \$50.00 pošljite.....	\$51.50

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD.,

CHICAGO, ILLINOIS

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENE

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da pred- no oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.